

REMISSVAR

Juristfunktionen
Tomas Gustavsson
08-700 07 24
tomas.gustavsson@kammarkollegiet.se

Regeringen
Infrastrukturdepartementet
Enheten för digital förvaltning
103 33 Stockholm

Endast med e-post:
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.df.remissor@regeringskansliet.se

Skatteverkets promemoria Fördjupad utredning rörande koppling mellan utländska eID-handlingar och svenska identitetsbeteckningar, I2019/01032/DF (SKV bilaga till dnr 2 02 27351-19/113)

Allmänt

Kammarkollegiet är positiv till ett kopplingsregister för att möjliggöra koppling mellan utländska eID-handlingar och svenska identitetshandlingar. Ett sådant register bör byggas upp och hanteras centralt under ansvar fördelat på ett fåtal aktörer (myndigheter) med hänsyn till funktionalitet och regleringar. Kammarkollegiet uppfattar dock inte införande av ett kopplingsregister som en permanent lösning och noterar att lösningen har ett begränsat användningsområde.

En brist är att kopplingsregistret, som Kammarkollegiet uppfattar det, bara avser säkerställa kontakterna mellan medborgare och myndigheter. Detta följer av att uppgifter inte avses lämnas ut till andra än de som är särskilt uppräknade i förslaget till lagtext. Eftersom de befintliga nationella e-legitimationerna fortfarande ställer krav på att användaren är folkbokförd i Sverige kommer kopplingsregistret därför till exempel inte kunna tillämpas av de som inte är folkbokförda i landet och som behöver utföra bankärenden i Sverige. En permanent lösning bör innefatta en elektronisk identifiering som även kan omfatta dessa. En annan brist är att det råder oklarhet om det faktiska behovet av ett kopplingsregister, särskilt vid en jämförelse med de uppskattade kostnaderna.

Att myndigheter inte ska vara skyldiga att använda sig av registret, där så är möjligt, kan få till följd att användningsområdet ytterligare begränsas vilket kan bidra till att registret inte får avsedd effekt. Även om kopplingsregistret ska tillgodose såväl medborgarna som myndigheterna kan avsaknaden av ett obligatoriskt krav leda till att vissa medborgare anser att det inte är värt att få en koppling godkänd genom att personligen inställa sig i Sverige för identifiering om kopplingen endast kommer kunna användas för ett begränsat antal ärenden.

Den föreslagna inbyggda trögheten med personlig inställelse som beskrivs i avsnitt 6.4 säkerställer en säkrare registreringsprocess men Kammarkollegiet anser att det ändå är av stor vikt att även Utrikesdepartementet, genom vissa utlandsmyndigheter, vid sidan av svensk polismyndighet, bör kunna hantera och utföra den tvåstegsprocess som kräver personlig inställelse. Om detta inte kan säkerställas finns risk för att det uppstår ett ofrivilligt digitalt utanförskap som drabbar de personer som innehar svensk identitetsbeteckning och som på grund av till exempel hög ålder eller andra hinder inte har möjlighet att resa till Sverige för att inställa sig personligen på polismyndighet. En konsekvens av att en ansökan avslås och behöver kompletteras, kan även bli att det uppstår risk för att sökanden tvingas resa till Sverige flera gånger för att uppsöka polismyndigheten.

Vidare anser Kammarkollegiet det vara av vikt att den risk för nedärvning av felaktiga uppgifter till följd av felaktig eller bristfällig genomförd grundidentifiering av den som är aktuell för registrering, så långt det är möjligt måste kunna undvikas. Detta i syfte att säkerställa stävandet av ett otillförlitligt kopplingsregister.

Författningsförslagen

Förslaget till lagtext

Kammarkollegiet ställer sig frågande till varför författningsförslaget innehåller flera olika begrepp som torde avse samma sak (svensk identitetsbeteckning, personnummer och svenska identitetsbegrepp).

Av § 9 framgår att en registrering av en koppling ska tas bort om den registrerade skriftligen ansöker om det. Det är oklart vilket intresse det kan finnas av att ta bort en registrering av en koppling. Att en registrering av en koppling ska tas bort genom en skriftlig ansökan kan dock innebära problem till exempel om någon obehörig begär detta. Eftersom kravet på registrering av koppling förutsätter personlig inställelse är det inte orimligt att kräva att den som begär en borttagning på något sätt legitimerar sig.

I § 13 föreslås att uppgifter och handlingar som finns i databasen ska gallras efter viss tid. Begreppet gallring torde i normalfallet vara hänförligt till arkivlagstiftningen med betydelsen att handlingar eller uppgifter efter viss tid "oåterkalleligen ska förstöras". Kammarkollegiet anser att kopplingens giltighetstid om fem år borde tydliggöras på annat sätt om det är detta som avses. Det kan med den föreslagna regleringen även uppstå oklarhet om uppgifterna som inte finns i databasen men som behövs för att handlägga ett ärende ska hanteras (jmf § 5).

Förslaget till förordning

I förslaget till förordning § 2 finns ett förtydligande av begreppet identitetsbeteckning där detta likställs med svenskt personnummer. I likhet med vad som anförts i första stycket ovan under rubriken Förslaget till lagtext, anser Kammarkollegiet att enhetlighet bör eftersträvas. Begreppet identitetsbeteckning synes inte användas isolerat utan endast tillsammans med ordet svensk (svensk identitetsbeteckning).

Förslag om ändring i myndigheters instruktioner

Förslaget innehåller förslag till ändringar i förordningarna med instruktion för Polismyndigheten och Skatteverket men det saknas förslag till ändring i instruktionen för Myndigheten för digital förvaltning.

Detta remissvar har fattats av chefsjurist Elisabeth Hammar. Föredragande har varit verksjurist Tomas Gustavsson. Informationssäkerhetssamordnare Magnus Matts har deltagit i den slutliga handläggningen.

Elisabeth Hammar

Tomas Gustavsson